

ת"פ 43141/01/21 - מדינת ישראל מדינת ישראל נגד ראיד כליבאת, אברהם דודו, ענאן עמרו (עציר) תושבי איו"ש - לא בעניינו

בית משפט השלום בנצרת

תפ"ק 43141-01-21 מדינת ישראל נ' כליבאת(עציר) ואח' 21 דצמבר 2022

מספר פל"א 770326/2020 מספר פל"א 790938/2020 מספר
פל"א 818881/2020 מספר פל"א 874364/2020 מספר פל"א
949888/2020 מספר פל"א 1002427/2020

לפני כבוד השופטת אילנית אימבר
המאשימה מדינת ישראל מדינת ישראל

נגד
הנאשמים
ראיד כליבאת
אברהם דודו
ענאן עמרו (עציר) תושבי איו"ש - לא בעניינו

נוכחים:

מטעם המאשימה: עו"ד אברהם ביגמן

מטעם הנאשמים 1 ו-2: בעצמם וע"י ב"כ עו"ד הדר אורן

מטעם שירות המבחן: הגב' עמל סולימאן

פרוטוקול

בענינים של 1 ו-2

החלטה

1. נגד הנאשמים 1,2 ואדם נוסף הוגש כתב אישום מתוקן, המונה 6 אישומים בגין עבירות של גניבת רכב בצוותא ועבירות רכב נלוויות שבוצעו במהלך החודשים אוקטובר ועד דצמבר 2020, במטרה להעביר את

עמוד 1

הרכבים לשטחי יהודה ושומרון.

2. ב"כ הנאשמים עתר להעברת הדיון בעניינם של הנאשמים לבית המשפט הקהילתי לאחר שהתקבל תסקיר התאמה לבית המשפט הקהילתי מטעם שירות המבחן למבוגרים בו נמצאו הנאשמים מתאימים להליך שיקום וכך נחתם התסקיר: "אנו סבורים כי ההליך המשפטי הלווי הצמוד של בית המשפט הקהילתי בדגש על המעטפת הקהילתית האינטנסיבית, יכולים לתת מענה מקיף לקשייו ובכך להפחית את הסיכון להישנות עבירות בעתיד". המאשימה התנגדה להעברת הנאשמים לבית המשפט הקהילתי.

3. לאחר שמיעת טיעוני הצדדים ביום 15.9.22 ניתנה החלטה על ידי מותב בית משפט השלום, כבוד סגן הנשיא אדריס נעמן, כי עניינם יועבר לבית המשפט הקהילתי.

4. המאשימה לא השלימה עם החלטה זו ובהתאם לסעיף 220ד(ב) לחוק סדר הדין הפלילי הונחה הבקשה לפני למתן החלטה באם להותיר את הנאשמים בבית המשפט הקהילתי או להשיב את עניינם לבית משפט השלום למסלול פלילי שאינו שיקומי.

טיעוני הצדדים:

5. המאשימה בטיעונה חזרה על התנגדותה כפי שהובאה בפני כבוד סגן הנשיא אדריס. המאשימה הדגישה כי היא נוטה להסכים למרבית הבקשות להעברת דיונים לבית המשפט הקהילתי ומעטים הם המקרים להם היא מתנגדת. כמן כן ציינה כי היא עושה מאמצים לייתן הסכמתה בתיקים חמורים אך, לעמדתה, עסקינן בתיק מורכב, בעל ריבוי אירועים בפרק זמן של מעל לחודשיים - ,תיק דגל" בחומרתו מבחינת כמות ורצף העבירות. יתרה מזו, עברם הפלילי של הנאשמים לא היה חשוף בפני מותב בית משפט השלום, למעשה, המאשימה אינה רואה כיצד תוכל להסכים מראש, כנהוג בבית המשפט הקהילתי, לענישה מותנית בתיק הנוכחי, לאחר שהזדמנויות שונות ניתנו לנאשמים. לעמדת המאשימה - אם התנגדות התביעה לא תשמע בתיק כזה, המשמעות היא שכמעט וכל תיקי תביעות יוכלו להיכנס לבית המשפט הקהילתי. עסקינן בעבירות חמורות, זמן רב מביצוען לא חלף, והדיון בבקשה, מתקיים טרם הודאתם.

6. מכל האמור לעיל נטען כי לא התקיימו טעמים מיוחדים המצדיקים את כניסתם לבית המשפט הקהילתי. וכי יש לפרש את הטעמים המיוחדים בחוק באופן מצומצם, השמור למקרים חריגים בלבד, ולא באופן רחב כפי שפרש בית המשפט השלום, בהחלטתו.

7. באת כח הנאשמים מנגד, טענה כי לבית המשפט הקהילתי סמכות לשלב בו נאשם, בניגוד לעמדת

המאשימה, בעבר וגם כיום, לפי התיקון לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב- 1982 (להלן: "החסד"פ"). לדידה, אין מדובר בתיק דגל, אלא בתיק עבירות רכוש, בו מוטלים מאסרים קצרים. לדבריה: כמוהו יש רבים, דומים ואף חמורים ממנו, והפנתה לפסיקה.

8. זאת ועוד, טענה כי הנאשמים עברו בדיקת התאמה על ידי שירות המבחן למבוגרים ונמצאו מתאימים להשתלב בבית המשפט הקהילתי. הנאשמים היו נתונים תחת צו פיקוח מעצרים למעלה משנה וחצי, השתתפו בקבוצה טיפולית ולא היו מעורבים באירועים פליליים נוספים. באשר למדיניות הענישה, באת כוחם סבורה כי הענישה שונה מזו לה טוענת המאשימה והפנתה לפסיקה. עוד ציינה כי החוק לא מגדיר מהם עונשי המינימום בכניסה לבית המשפט הקהילתי, ובכך מבקש לעצור הוא את תופעת הדלת המסתובבת בפשיעה.

9. לאור האמור לעיל טענה כי לאנשים המנוסים בעולם הפלילי, קל יותר להשתמש בדפוסים רגילים כדי לסיים בענישה מקילה ולא להיכנס להליך טיפולי של שנה וחצי, במסגרת בית המשפט הקהילתי. אלמלא הנאשמים דן יוכיחו את עצמם במסגרת בית המשפט הקהילתי, הם יוצאו ויחזרו לנקודת ההתחלה ויגזר עונשם כפי שנהוג בעניינם של נאשמים אשר אינם צולחים את ההליך בבית המשפט הקהילתי.

דין והכרעה:

10. כעולה מדברי ההסבר ראוי להעניק משקל רב לעמדת התביעה בהחלטה להעביר תיק לבית המשפט הקהילתי. ומשהגיעה הסוגיה לפתחו של בית המשפט הקהילתי, עליו לבחון "אם המקרה נכנס לאותם מקרים חריגים ויוצאי דופן, המצדיקים את העברת עניינו של הנאשם חרף התנגדות התביעה, וייתן את המשקל הראוי לעמדת התביעה" (ראו: דברי הסבר להצעת חוק סדר הדין הפלילי (תיקון מס' 91 והוראת שעה)(בתי משפט קהילתיים), התשפ"ב-2021, ה"ח 1471) (להלן: "דברי ההסבר"). יחד עם זאת, כפי שנקבע בעבר, ברי כי המשקל שיש לעמדת התביעה אינו מהווה זכות "וטו" לכניסה להליך הקהילתי ובית המשפט הינו הגורם השיפוטי המכריע (ראו: עפ"ג (מחוזי חיפה) 13435-09-20 אלחג' נ' מדינת ישראל (10.12.2020)).

11. כפי שנקבע אלחג' באלחג' הנ"ל "ההליך הקהילתי נועד לשמש הליך פלילי חלופי במסגרתו ניתן להפנות נאשמים בבית משפט השלום להליכי שיקום בקהילה, כתחליף לעונשי מאסר קצרים. מטרת ההליך הינה להוות מסגרת שיקומית, בפיקוח שיפוטי הדוק על מנת לחזק את תכליות השיקום והמניעה ולצמצם חזרה לעבריינות. הנחת היסוד בבסיס מודל הפעולה של בתי המשפט הקהילתיים היא כי חלק ניכר מהתנהגות העבריינית החוזרת היא סימפטום לבעיות עומק חברתיות אישיות וכלכליות"

12. מטיעוני המאשימה ניתן ללמוד כי ליבת התנגדותה מבוססת על חומרת העבירות המיוחסות לנאשמים וזאת בראי עברם הפלילי של הנאשמים ואי לקיחת אחריות על מעשיהם. בהינתן אלו, המאשימה אינה יכולה לתת הסכמתה מראש, להפחתה בעונשם, כפועל יוצא, מהסכמתה לשלבם בהליך בית המשפט הקהילתי, והיא סבורה שיש להשית בעניינם מאסר ממושך מאחורי סורג ובריח.

13. אציין כבר עתה כי לאחר שבחנתי בכובד ראש את כלל טענות כבודות המשקל של התביעה, סבורני כי בענייננו מתקיימים טעמים מיוחדים להעברת הנאשמים לבית המשפט הקהילתי, חרף התנגדותה.

14. העבירות נשוא התיק, על אף חומרתן, אינן מנויות על העבירות שבתוספת השמינית לפרק ו'1 לחסד"פ, דהיינו, שעניין הוחרג מבית המשפט הקהילתי. לא זו אף זו, גם בעניין העבירות שהוחרגו בתוספת השמינית, סעיף 220(ב) לחסד"פ מותר לבית המשפט הקהילתי, שיקול דעת באם להכניס מקרים אלו בגדרו להליך שיקומי הקהילתי, והכל במקרים המתאימים ומטעמים מיוחדים שיירשמו.

15. על אף חומרת העבירות המוגדרות כפשע, לא מצאתי כי מידת חומרתן חורגת מעבירות פשע אחרות, על סוגיהן, שנידונו בפניי בעבר אחר שהועברו בהסכמה (ראו בין היתר: תפ"ק 53845-12-17 בעבירות של **תקיפת קטין בידי אחראי** לפי 368ב(א) סיפא לחוק העונשין; תפ"ק 52708-11-19 שם דובר **במעבדת סמים** ובעבירות לפי סעיפים 6, 7(א) ו-10(ג) רישא, ו-10 רישא לפקודת הסמים המסוכנים, שבוצעו בצוותא; תיק ריבוי עבירות רכוש בצוותא - ראו תפ"ק 29223-10-17, שם דובר בשישה אישומים, בין היתר, **בעבירות של התפרצות למגורים, חבלה במזיד ברכב, פריצה לרכב בכוונה לגנוב, גניבה מרכב**).

16. כמו כן, מקרים דומים באו בשעריהם של בתי משפט קהילתיים במחוזות השונים, כפי שהפנתה ההגנה בטיעוניה (ראו: תפ"ק 18102-08-19, **בבאר שבע**, דובר ב- 43 אישומים של חבלה במזיד ברכב; **פל"א 55969/2020 ופל"א 63396/20 בתל אביב**, שם הוגש כתב אישום המונה 2 אישומים, בין היתר בעבירות של קשירת קשר, גניבת רכב, פריצה לרכב, בנסיבות של העברת הרכבים לשטחי יהודה ושומרון; תפ"ק 12783-08-19 בחיפה, שם דובר אומנם באישום אחד אך, גם בעבירות של פריצה לרכב בכוונה לגנוב, גניבה מרכב ופריצה לרכב).

17. על כן, לא מצאתי לנהוג כלפי הנאשמים במידה שונה, ולחסום את כניסתם לבית המשפט הקהילתי אך בשל סווג העבירות המיוחסות להם בכתב האישום. יתר על כן, אין עסקינן ב"תיק דגל" או סוגי עבירות במנותק מאפיון הנאשמים. עסקינן בנאשמים, אשר חצו את גיל ה- 50 מעולם לא עברו שיקום משמעותי ובעלי מוטיבציה לשינוי כמפורט בתסקיר.

18. אשר לטענות בדבר לקיחת האחיות, אחד מהתנאים שמונה סעיף 220ד(א)(3) לחסד"פ, להעברת עניין לבית המשפט הקהילתי הוא כי "הנאשם מכיר במעורבותו באירוע, מבין את ההליך הקהילתי...ומסכים להשתתף בו" גם טרם מתן הכרעת דין בעניינו.

19. אין חולק כי הנאשמים כפרו בעובדות כתב האישום יחד עם זאת חלפה תקופה משמעותית וטרם התקיימה ישיבת הוכחות, ולו אחת, בעניינם. כך או אחרת, הודיית הנאשמים אינה תנאי סף דרכו ניתן להיכנס לבית המשפט הקהילתי בהתאם לדברי ההסבר אלא לקיחת אחריות. בפרק הזמן מתחילת ההליך עד כה, הנאשמים

השתלבו בהליכי טיפול במסגרת צו פיקוח מעצרים מזה שנה וחצי וללא כל קשר לבחינת סיכוי שילובם בבית המשפט הקהילתי. בעניינם, הוגשו תסקירי מעצר חיוניים המלמדים על שיתוף פעולה בטיפול, שמירה על התנאים המגבילים שהלכו וצומצמו מטעמי עבודה ואשר מצביעים על הפחתת המסוכנות לחברה, ומאז התיק דן, לא שבו להסתבך בפלילים. זאת ועוד, שירות המבחן מצא את הנאשמים מתאימים לתכנית בית המשפט הקהילתי ובחן את עברם הפלילי, את מוקדי הטיפול והמוטיבציה לשלב בין הליך שפיטה להליך טיפולי ארוך טווח. סבורני, כי די באלו כדי למלא את התנאים המקדימים שבסעיף 220ד(א)(3) לחסד"פ.

20. הערכת שירות המבחן היא כי טיפול מתאים, אותו יכלו לקבל בבית המשפט הקהילתי, יוביל להפחתת רמת הסיכון הנשקפת מהנאשמים. שירות המבחן, הינו גוף מקצועי ומנוסה אשר מכיר ומלווה את הנאשמים על פני ציר זמן ממושך ועקבי מודע לעברם הפלילי ולניסיונות שיקום קודמים ומכאן שיש ליתן משקל ראוי להמלצתם. כאן המקום לציין כי סטייה ממדיניות הענישה הנוהגת לטובת הליך שיקום יכול ותעשה בבתי משפט השלום אך בעניינו השכיל שירות המבחן לפרט רשימת מענים וצרכים מפורטת הדורשים טיפול אינטנסיבי לצד דיונים תכופים ועקביים על מנת לצלוח את הליך השיקום במסגרת בית המשפט הקהילתי.

יפים הדברים הבאים מתוך **בתי-משפט קהילתיים בישראל**, ד"ר דניאלה ביניש ועדי בלוטנר, משפט מפתח, 2019, 184:

"תכנית השיקום הפרטנית הנבנית לכל נאשם היא הוליסטית, ומתייחסת למגוון תחומי חיים מתוך הבנה כי טיפול בבעיה אחת מיני רבות - שהיא רק חלק מהתמונה - בדרך כלל לא תאפשר יצירת שינוי ממשי ויציב."

21. לא נעלמו מעיני טענות המאשימה בדבר המניע שבבסיס בקשת הנאשמים להשתלב בבית המשפט הקהילתי, אך כפי שכבר צוין, **"דווקא ביחס לאלו, אשר חרב המאסר בפועל מתנוססת מעל ראשם ניתן לרשום את סיפורי ההצלחה הטובים ביותר"** (ת"פ (שלום רמלה) 9851-11-21 **מדינת ישראל נ' ממן** (11.5.21)). כעת, ניתנת לנאשמים, הזדמנות פז, יחידה במינה, לעלות על דרך הישר, למענם, למען משפחותיהם והחברה כולה.

22. בשולי הדברים, אוסיף כי לא הובאה בפני התנגדות מצד נפגעי העבירה, לשילוב הנאשמים בתכנית.

23. לאור האמור לעיל, סבורני כי אילו נחסום בפני הנאשמים את הדרך להשתלב בבית המשפט הקהילתי הדבר לא יעלה בקנה אחד עם התכלית שבבסיס הקמתו. רק בעצירת הדלת המסתובבת יוגשם האינטרס הציבורי בצורה המיטבית.

24. אשר על כן בנסיבות הנאשמים שבפני, הבקשה מתקבלת ואני מורה על שילובם בבית המשפט הקהילתי בהתאם להחלטת כבוד השופט סגן הנשיא אדריס נעמן.

ניתנה והודעה היום כ"ז כסלו תשפ"ג, 21/12/2022 במעמד הנוכחים.

אילנית אימבר, שופטת

ב"כ המאשימה: אחד הנאשמים צריך לעבור לחיפה על כן עליו להגיש בקשה לביהמ"ש העליון.

ב"כ הנאשמים: ב"כ הנאשם 1 יפעל להגשת הבקשה לעליון לאחר הודעת הנאשם.

החלטה

המשך דיון ליום 25.01.23 בשעה 12:00.

במועד הנ"ל יינתן מענה לאישום לצד הליך של קבלת פנים פורמלי במעמד באי כוחם.

שימת לב שירות המבחן כי דיון זה למעשה מהווה קבלת פנים ויש לזמן את שני הנאשמים.

ניתנה והודעה היום כ"ז כסלו תשפ"ג, 21/12/2022 במעמד הנוכחים.

אילנית אימבר, שופטת

הוקלד על ידי אוראל שיטריט